

Prof. dr hab. Jadwiga Pstrusińska

Do września 2017 Wydział Orientalistyczny

Uniwersytet Warszawski

Adres do korespondencji:

85-018 Bydgoszcz, ks. Piotra Skargi 13/5A

Recenzja pracy habilitacyjnej i dorobku naukowego w postępowaniu habilitacyjnym dr. Tomasza Gacka

1. Sylwetka Habilitanta

Zarysowując sylwetkę Habilitanta, czynię to z prawdziwą przyjemnością, ponieważ chodzi tu o naukowca znacznego kalibru. Pragnę podkreślić, iż znam badawczą postawę dr. Tomasza Gacka od bardzo dawna, jako że miałam okazję obserwować go już jako studenta na Uniwersytecie Jagiellońskim. Był nawet moim magistrantem. Zatrudniony, natychmiast potem, w macierzystej uczelni intensywnie działał w założonej i kierowanej przeze mnie Pracowni Interdyscyplinarnych Badań Eurazjatyckich, wykazując imponującą inwencję, dociekliwość i solidność. Równocześnie poświęcał wiele uwagi swemu dalszemu kształceniu, nie tylko specjalistycznemu, lecz także szeroko interdyscyplinarnemu. Zna szereg języków obcych - nie tylko europejskich - lecz i tak rzadkie, jak np. średnioperski. Towarzyszy temu oczywiście praktyczna

znajomość wielu alfabetów. Warto także podkreślić, być może nadmierną, powściągliwość w opisywaniu własnych osiągnięć i nader uczciwą troskę o zaznaczanie osiągnięć innych badaczy.

2. Ocena osiągnięcia naukowego jakim jest monografia *Vocabulary Related to the Technological and Scientific Development of the 20th Century in the Tajik Language on the Basis of the World Wide Web Resources: Selected Examples*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2015

Napisanie powyższej monografii, choć nie jest to fizycznie volumin wielkich rozmiarów, to jego naukowa ważkość w obrębie iranistyki nie podlega dyskusji. Było to zadanie bardzo ambitne i niełatwe, choćby z uwagi na konieczną znajomość szeregu języków orientalnych, przede wszystkim tadżyckiego, perskiego, dari, arabskiego, a także rosyjskiego i angielskiego, zapisywanych w kilku alfabetach. Mój szczególny podziw wzbudzają rozważania tadżyckiej, perskiej i dari terminologii technicznej i naukowej, jako że wyszły spod pióra doktora nauk humanistycznych, wymagały zatem dodatkowego rozeznania i wyobraźni technicznej. Już takie przygotowanie się do osiągniętego celu musi budzić respekt. Także ocena, i tu wysoka, źródeł wiedzy - często bardzo trudnodostępnych, wyszczególnionych w bibliografii książki - uzmysławia nam ogrom pracy Habilitanta, przy powstawaniu monografii. Iluż to języków, nie tylko formalnie, lecz w dodatku kulturowo i mentalnie odległych NIE musi znać statystyczny badacz tekstów w języku ojczystym, np. polskim, pisząc swą rozprawę habilitacyjną. Weźmy także to pod uwagę. Ewaluacja zastosowanej metodologii i wszelkich procedur przy sporządzaniu monografii dr. Tomasza Gacka nie budzi

zastrzeżeń. Dzięki tej nowej pracy mamy wreszcie obraz relacji pomiędzy językiem tadżyckim, perskim i dari, w omawianym obszarze, zakresłony przez filologa głównie w perspektywie socjolingwistycznej, lecz bez „podszewki” ideologicznej, jaka cechowała wywody uczonych radzieckich na relewantne tematy w obrębie tadżykoznawstwa. Czy Autor pracy zdołał dokonać zadawalającej oceny uwzględnionych źródeł i wysnuć z nich właściwe wnioski? Według mnie – zdecydowanie tak! Nie zastosował też zbyt błyskotliwych sformułowań konkludujących, lecz uczciwie i rzetelnie zrelacjonował tu własne osiągnięcia.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego

Znając dr. Tomasza Gacka przez wiele lat, także po doktoracie, jako pracownika tej samej jednostki naukowej, w której sama byłam zatrudniona, również jako kluczowego realizatora naszych wspólnych projektów w ramach wzmiankowanej już powyżej Pracowni Interdyscyplinarnych Badań Eurazjatyckich, mogę powiedzieć, iż Habilitant bez wątpienia wykazywał zawsze istotną aktywnością naukową, dydaktyczną oraz organizacyjną. Zauważmy, iż obszar badawczy dr. Gacka po uzyskaniu stopnia doktora kumuluje się wokół zagadnień dotychczas przez Niego nie podejmowanych lub, rzadziej, dotyczy zgoła innych aspektów tematów już rozważanych. Liczba opublikowanych artykułów nie jest może bardzo duża, lecz znów, muszę podkreślić, jak wielkiego nakładu autokształcenia i w rezultacie możliwości naukowego rozeznania wymagają publikacje orientalistyczne versus na przykład polonistyczne. Komisje badające dorobek habilitantów z takich obszarów

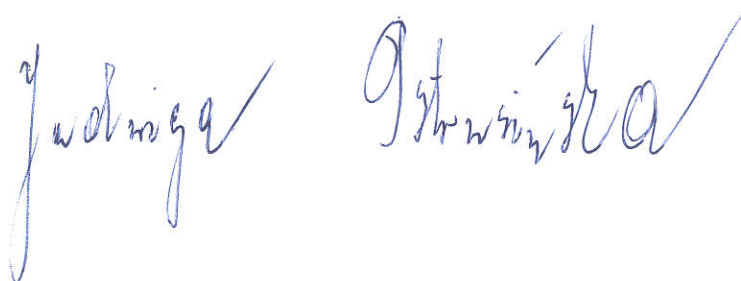
badawczych mogą także to zauważać. Należy mniemać, iż między innymi takie okoliczności pozwoliły dr. Gackowi koncentrować się głównie na trudnych i bardzo trudnych dociekaniach naukowych. Omawiany przez nas dorobek wielokrotnie spotykał się z bardzo dobrymi ocenami. Zwróćmy także uwagę na publikacje szeroko interdyscyplinarne, w aspekcie eurazjatyckim. Pozwolę sobie tu wspomnieć szczere zainteresowanie pracowników muzeum Dantego w Italii, którym wręczyłam ongiś komparatystyczny artykuł dr. Gacka *Dante Alighieri's La Divina Commedia from the Euroasiatic perspective*. Dorobek Habilitanta składa się oczywiście nie tylko z książki i artykułów, także wystąpień konferencyjnych oraz publikacji popularnonaukowe. Reasumując, dorobek naukowy dr. Tomasza Gacka choć nie jest bardzo znaczny ilościowo, jego wartość dla filologii irańskiej, także indoirkańskiej, oraz niełatwy, często pionierski, wkład w rozwijanie interdyscyplinarnych badań eurazjatyckich rysuje się bardzo wyraźnie. Wśród publikacji naukowych znajdujemy zaiste badawcze rzadkości, będące doskonałą ilustracją mojej tezy, iż mamy tu do czynienia z bardzo poszerzonymi horyzontami badawczymi.

4. Konkluzja całej recenzji

Ewaluacja wymienionej powyżej, podkreślmy to, bardzo wartościowej monografii dr. Tomasza Gacka, także wszelkich innych publikacji sporządzonych już po doktoracie, nie pozwala mieć cienia wątpliwości, co do tego, iż Habilitant jest ze wszechmiar godzien stopnia, o który się ubiega. Pozwalam sobie ponadto zaznaczyć, iż

w gronie powołanych recenzentów jestem badaczem najbliższym - merytorycznie i co do obszaru geograficznego – dociekaniom naukowym dr. Gacka, co bez wątpienia zwiększa prawdopodobieństwo właściwej oceny rozważanego dorobku.

Konkludując, wyrażam jednoznacznie pozytywną opinię w kwestii nadania Habilitantowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie językoznawstwo, zważywszy, iż spełnia wszelkie po temu wymogi, przy zastosowaniu kryteriów oceny ujętych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 października 2015 r.

Bydgoszcz, 4 czerwca 2019.